

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Västmanlands län

Juni 2020

Ett samarbete mellan Företagarna, Swedbank och Sparbankerna

företagarna

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikator.....	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Västmanlands län	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Västmanlands län	5
Näringslivet i Västmanlands län.....	6
Småföretagsbarometern – Västmanlands län	7
Konjunkturindikator.....	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång.....	10
Tackat nej till order.....	11
Omsättning.....	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Företagens prisförväntningar.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion	14
Slutsatser	17

OM SMÅFÖRETAGSBAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande tolv månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för sysselsättning, ordergång och omsättning. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Västmanlands län

- **Småföretagskonjunkturen** i Västmanlands län har backat kraftigt sedan ifjol och länets konjunkturindikator är i år den lägsta i riket. Konjunkturutvecklingen blev betydligt lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Företagens prognoser för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med en förväntad konjunkturindikator på historiskt låg nivå.
- **Sysselsättningstillväxten** har ökat i Västmanlands län under de senaste tolv månaderna och ligger på liknande nivå som riksgenomsnittet. Förväntningarna på kommande tolv månader är att tillväxttakten ska mattas av och resultera i en negativ sysselsättningstillväxt.
- **Orderingången** i Västmanlands län har mattats av för tredje året i rad och är fortsättningsvis under rikssnittet. Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång.
- **Omsättningstillväxten** i Västmanlands län har ökat under de senaste tolv månaderna, men är trots detta något svagare i länet jämfört med riksgenomsnittets tillväxt. Företagen i länet förväntar sig en kraftigt minskad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna.
- **Tillväxten av lönsamheten** i företagen i Västmanlands län har under de senaste tolv månaderna ökat. Länet placerar sig nu strax över riksgenomsnittet. På ett års sikt förväntas en minskad tillväxttakt av företagens lönsamhet.
- I Västmanlands län anser 54 procent av företagen att de har **goda möjligheter att expandera** på sikt samtidigt som nio av tio företag uppger att de vill växa.
- Det främsta **tillväxthindret** hos småföretagen i Västmanlands län är bristen på lämplig arbetskraft. En betydligt större andel än i tidigare mätningar upplever även en svag efterfrågan av företagets varor och tjänster som största hinder för tillväxt.

Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Västmanlands län

Årets Småföretagsbarometer visar att konjunkturen hos landets småföretag med 1–49 anställda fortsätter att försvagas. Konjunkturindikatorn sjönk för tredje året i rad till 37 från 61 ifjol, den lägsta nivån sedan 2003. Det är en betydligt svagare utveckling än vad företagarna förutsåg under fjolåret, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 79. Den stora prognosavvikelsen beror sannolikt på att coronapandemin slog igenom med full kraft i svenskt näringsliv under mars och april. Företagens syn på konjunkturen försvagades allt snabbare under undersökningsperioden, som var veckorna 10–16. Det betyder att konjunkturindikatorn föll mer under andra perioden av undersökningen än under den första. I en delrapport vecka 13 var konjunkturindikatorn till 57, därefter har alltså uppfattningen om läget förvärrats avsevärt. Alla delar i konjunkturindikatorn (sysselsättning, orderingång och omsättning) har utvecklats svagare än prognosticerats vilket visar på en tydlig konjunkturavmattning bland landets småföretag.

Den svagaste utvecklingen har varit i de tjänsteproducerande branscherna, i synnerhet transportsektorn där konjunkturindikatorn noterades till minus 20 följt av hotell och restaurang (-13). Småföretag inom bygg- och tillverkningsindustrin men även handelsföretag klarade sig bättre jämfört med övriga delbranscher även om konjunkturindikatorn är lägre än i fjolårets undersökning.

Företagen, främst de minsta med upp till fyra anställda, är mycket pessimistiska om det närmaste året. Detta trots att regeringen har presenterat flera stödpaket riktade till företag. Den samlade konjunkturindikatorn förväntas sjunka till rekordlåga minus 20, vilket är en betydligt dystrare bild än minus 1 i delrapporten som presenterades i slutet av april (vecka 13). Det betyder att småföretagen förutser en djupare konjunkturedgång än under lågkonjunkturen i början av 1990-talet och 2008/2009. Både orderingången och omsättningen förväntas minska under det kommande året och är det som framför allt bidrar till nedgången i konjunkturindikatorn. Även företagens planer för sysselsättningen har blivit mer pessimistiska och andelen företag som tror att antalet anställda ska minska under det kommande året är nu något större än andelen företag som tror att det ska öka.

Tiina Magnusson *Salong AQVA Västerås*

I min vardag som företagare ser jag hur många av mina kollegor i frisörbranschen gått i konkurs och tvingats lägga ner. Givetvis är detta en verklighet som präglar väldigt många andra branscher också. Men det är utan tvivel så att rådande coronapandemi drabbat Västmanlands företagare mycket hårt.

Jag bor och verkar i Västerås, vilket är en stad som är starkt präglad av export. Många större företag exporterar varor världen över. När även dessa drabbas spiller det tyvärr över på mängder av underleverantörer, många vilka är småföretag.

Mitt i allt mörker slås man samtidigt över vilken enorm kreativitet och innovationsförmåga många småföretagare uppvisar. Rådande kris har verkligen gett ett kvitto på att handlingskraften bland länets småföretagare är enorm.

Många kommuner gick snabbt ut och erbjöd stöd och råd till företagare. Givetvis är detta lovvärt, men vi ser också att regeringens stödåtgärder skulle behöva omfatta så många fler. Det är inte acceptabelt att så många småföretagare, exempelvis de som driver enskilt bolag, inte omfattas av många av de åtgärder som presenterats. Vidare är det fortsatt viktigt att arbeta för sänkta arbetsgivaravgifter, vilka säkerligen hade kunnat rädda företagare i svåra kriser likt denna.

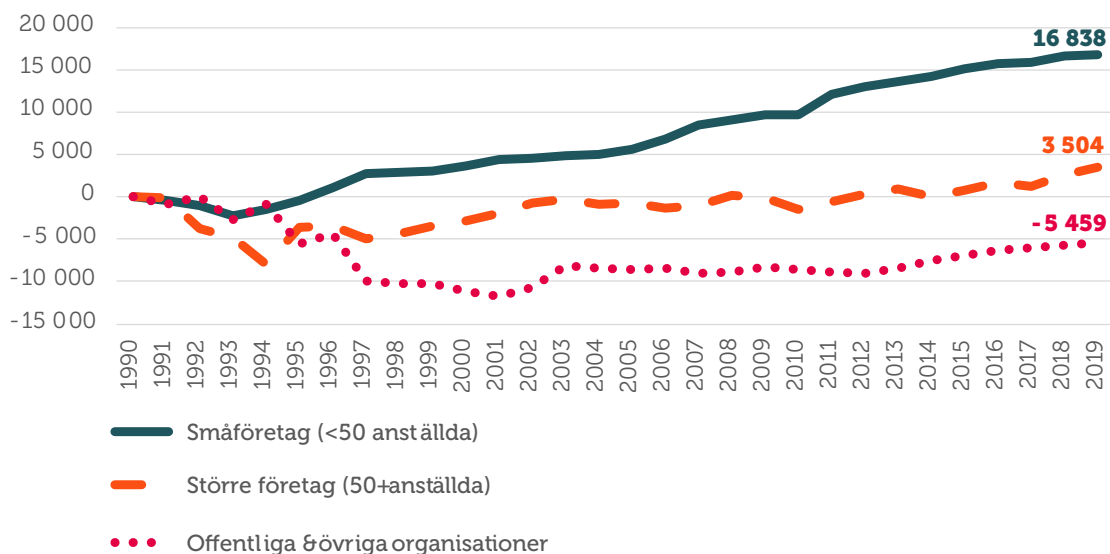
Näringslivet i Västmanlands län

Näringslivet i Västmanlands län

Västmanlands näringsliv präglas av en stark innovations- och entreprenörmiljö. Näringslivet är diversifierat med växande, framgångsrika företag av varierande typ och storlek inom olika sektorer och branscher. Entreprenörer och innovatörer både inom stora och mindre företag ses som viktiga motorer för länets utveckling. Utmärkande är att tillverkningsindustrin i länet har relativt sett många anställda sett till antal företag. Det betyder att tillverkningsindustrin har sex procent av alla företag i länet men 33 procent av alla sysselsatta. Detta kan förklara beroendeställningen av ett fåtal aktörer och svängningarna i konjunkturen. Västmanlands län står starkt inom många områden. Den högteknologiska tillverkningsindustrin är framgångsrik, framförallt inom automatisering, metallbearbetning och elkraft där det finns multinationella företag, forskningsmiljöer, starka underleverantörer och tjänsteföretag. Det är även Sveriges ledande exportlän med landets starkaste koncentration av multinationella företag. Exporten är dock koncentrerad till ett fåtal större företag. Det är också ett län med forskningsmiljöer, inom både akademi och företag, där det finns kunskap och kompetens med spets. Värdefullt utbyte sker dessutom inom länets kluster och affärsnätverk.

Figur 1 visar att de mindre, företagen med färre än tio anställda står för huvuddelen av sysselsättningstillväxten i Västmanlands län.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Västmanlands län sedan 1990 (källa: SCB (Företagsregistret) och egna beräkningar Företagarna)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – VÄSTMANLANDS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunktoren beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

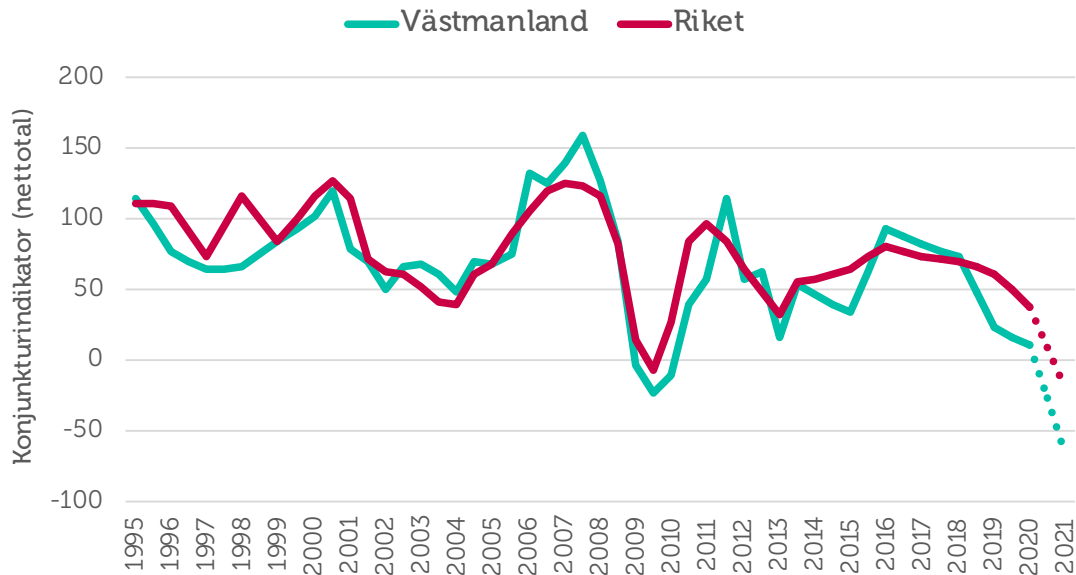
Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

I Småföretagsbarometern redovisar vi Västmanland läns utveckling vad gäller sysselsättning, ordergång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. Konjunktoren för företagen i Västmanlands län försämrades dramatiskt 2008–2009. Från att år 2007 ha nått ett värde på cirka 158, bottnade index 2009 med ett värde på -23. Figur 2 visar att länet haft en vikande konjunktur sedan 2016.

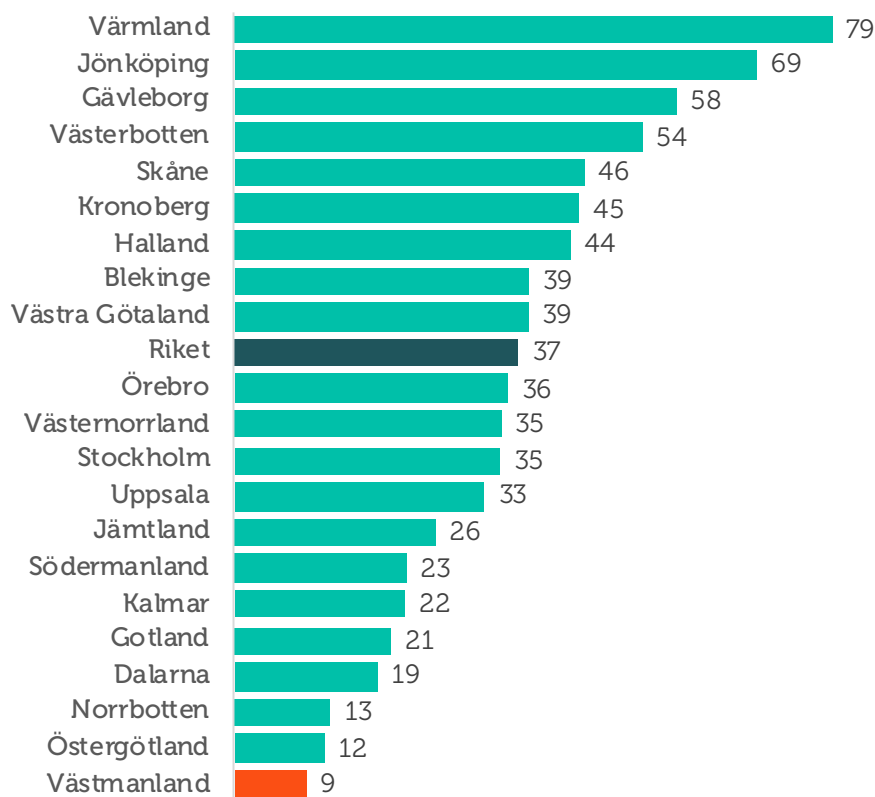
2019 var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet 22, i år är det 9. Detta visar på en svagare tillväxt under året som gått och tappet är totalt 13 indexenheter. Den svaga konjunkturutveckling i Västmanlands län under de senaste tolv månaderna resulterar i det lägst uppmätta nettotalet i årets Småföretagsbarometer. Länsfördelningen runt riksgenomsnittet visas i figur 3. Utfallet av årets konjunkturindikator blev betydligt lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjolårets rapport, då trodde de på en ökad tillväxttakt till ett nettotal på 50.

Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en kraftig nedgång och konjunkturindikator hamnar på nettotalet -66. Ett sådant utfall skulle innebära en nedgång med hela 75 indexenheter jämfört med resultatet för årets mätning (netttotal 9). Konjunkturindikatorn skulle därmed nå en historiskt låg nivå. Motsvarande utveckling för riksgenomsnittet är ett förväntat nettotal på -20.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Västmanlands län och riket 1995–2020

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (netttotal) 2020

Sysselsättning

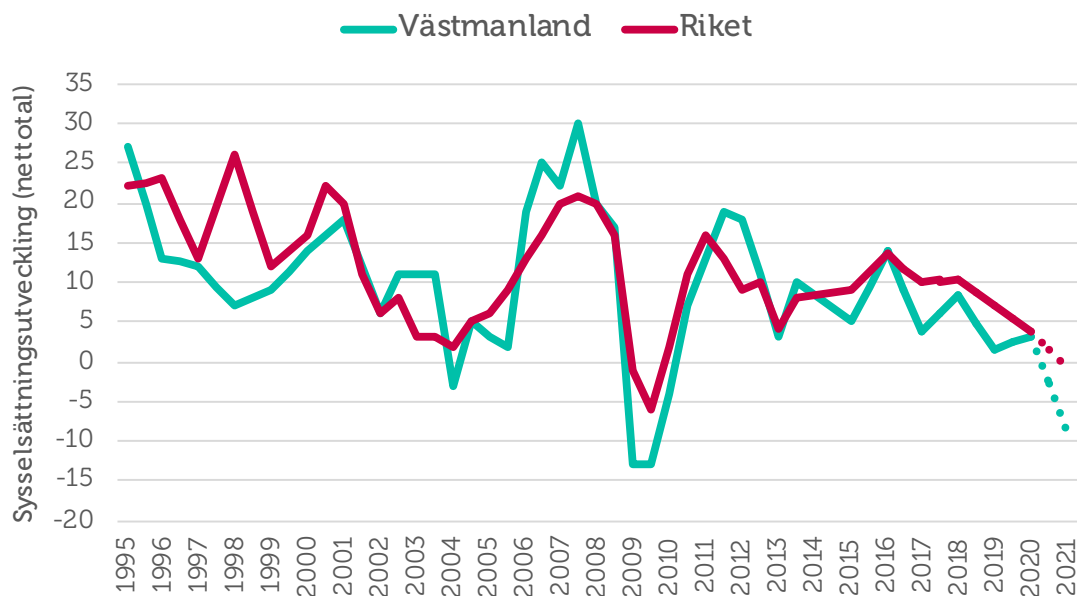
Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten är fortsatt positiv i Västmanlands län och tillväxttakten har ökat under de senaste tolv månaderna. Totalt har 14 procent av företagen i länet ökat sin personalstyrka medan elva procent har minskat den. Nettotalet blir således 3, vilket är strax under riksgenomsnittet vars netttotal är 4.

Sysselsättningstillväxten i länet är därmed något högre än vid förra årets mätning (netttotal 2). Utfallet blev dock en lägre tillväxttakt än vad företagen förväntade sig vid förra årets mätning, då företagen förväntade sig en ökad tillväxttakt till nettotalet 11.

Förväntningarna för det kommande året visar på en minskad tillväxttakt i sysselsättningen bland länet företag. Nettotalet förväntas hamna på -9. Ett sådant utfall skulle innebära att länets sysselsättning har en negativ tillväxt. Riksnittets förväntningar är ett netttotal på -1.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Västmanlands län och riket 1995–2020

Orderingång

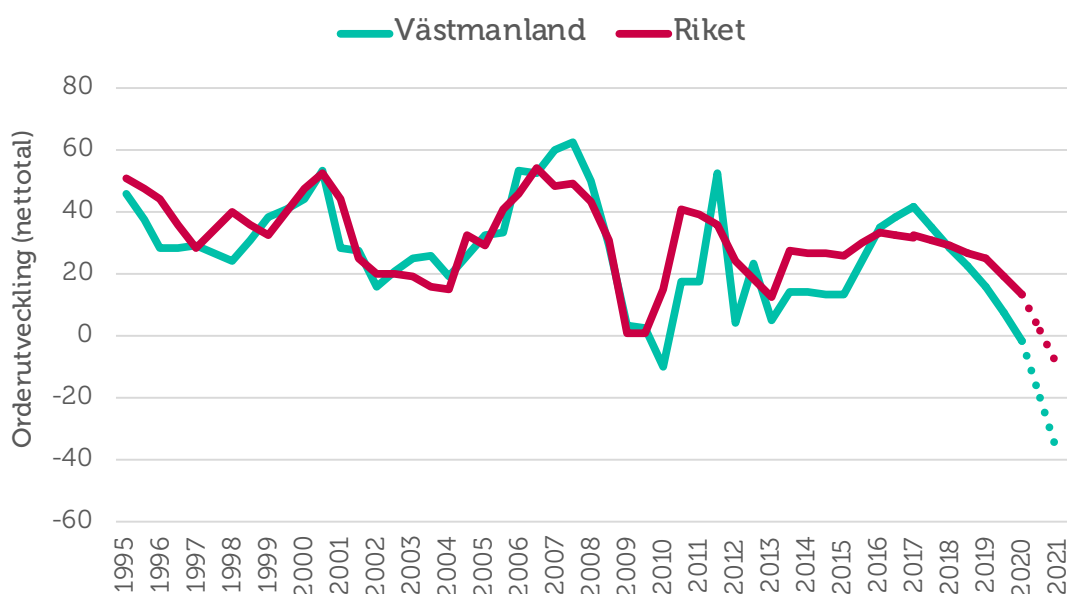
Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Västmanland läns tillväxttakt för orderingången har mattats av under de senaste tolv månaderna, från nettotalet 16 ifjol till -2 i årets mätning. Detta innebär att orderingångens tillväxt i länets företag minskat för tredje året i rad och att den nu är på en negativ nivå. I årets mätning ser vi att avmattningen varit något starkare i Västmanland än för riket som helhet, vilket placerar länet under genomsnittet på 13.

Sammantaget i länet är det 25 procent av företagen som haft en ökad orderingång, medan 27 procent uppger att den minskat. Likt föregående avsnitt gällande sysselsättningsutvecklingen blev orderutvecklingens utfall lägre än vad länets företag prognosticerade i fjolårets rapport, då det förväntade nettotalet för 2020 var ett oförändrat nettotal på 16.

Prognosen för orderutvecklingen de kommande tolv månaderna är tydligt påverkad av coronakrisen och visar på en stark nedgång. Endast tolv procent av företagen tror att deras orderingång kommer att öka, medan 51 procent förväntar sig att den kommer minska. Detta ger ett förväntat nettotal på -39. Motsvarande nettotal för riksgenomsnittet är -11. Om prognosen stämmer innebär det att företagens orderingång hamnar på en betydligt lägre nivå än vid finanskrisen 2008–2009.

Figur 5 Orderutveckling (nettotalet) i Västmanlands län och riket 1995–2020

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då finansiering saknas till nödvändiga investeringar kan många företag tvingas tacka nej till order. 29 procent av länets företag har tackat nej till order under det senaste året. Detta är en lägre andel än ifjol (41 procent). Västmanlands län placerar sig under riksgenomsnittet där 36 procent av landets företag har tackat nej till order det senaste året.

Precis som i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I länet anger 37 procent av företagen detta som främsta anledning, jämfört med riksgenomsnittet på 50 procent. Trots en något lägre andel som uppger detta än i fjol (då 41 procent) är kapacitetsbristen fortsatt påtaglig.

Som tidigare år, och i likhet med riket som helhet, är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram i texten upplever många företag i Västmanlands län kompetensbrist som det främsta hindret för tillväxt. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis handla om att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det är brist på råvara eller materiel hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Omsättning

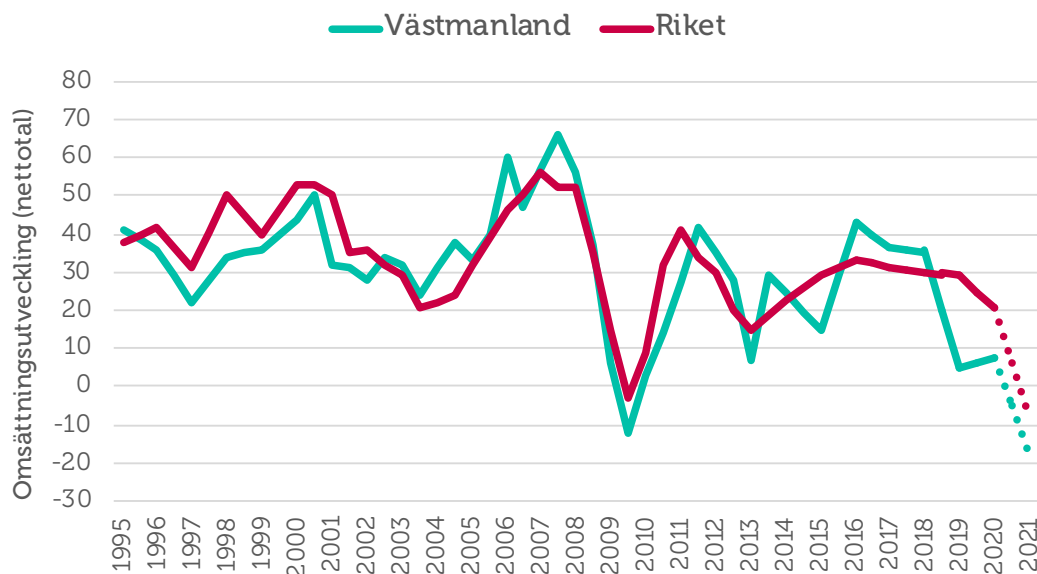
Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Västmanlands län är har återhämtat sig något efter fjolårets kraftiga avmattning, se figur 7 och den ökade från 5 ifjol till 8 i år. Trots en ökad tillväxttakt placerar sig länets omsättningstillväxt under riksgenomsnittets netttotal 20. I länet har 37 procent av företagen haft en ökad omsättning under de senaste tolv månaderna medan 29 procent uppger att den minskat.

I Småföretagsbarometern 2019 prognosticerade företagen i länet en omsättningstillväxt till nettotalet 23 för år 2020. Som vi ser blev utfallet lägre än denna prognos.

Coronakrisen har på kort tid lett till en kraftigt minskad efterfrågan på många företags varor och tjänster. Detta avspeglas även i företagens prognoser för omsättningsutvecklingen under de kommande tolv månaderna. 26 procent av företagen i länet tror att deras omsättning kommer öka, medan 44 procent förväntar sig att den kommer minska under det närmsta året. Detta resulterar i ett förväntat netttotal på -18 för omsättningens tillväxt. Ett sådant utfall skulle innebära en historiskt låg omsättningstillväxt för Västmanlands län. Motsvarande prognos för riksgenomsnittet är netttotal -8.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Västmanlands län och riket 1995–2020

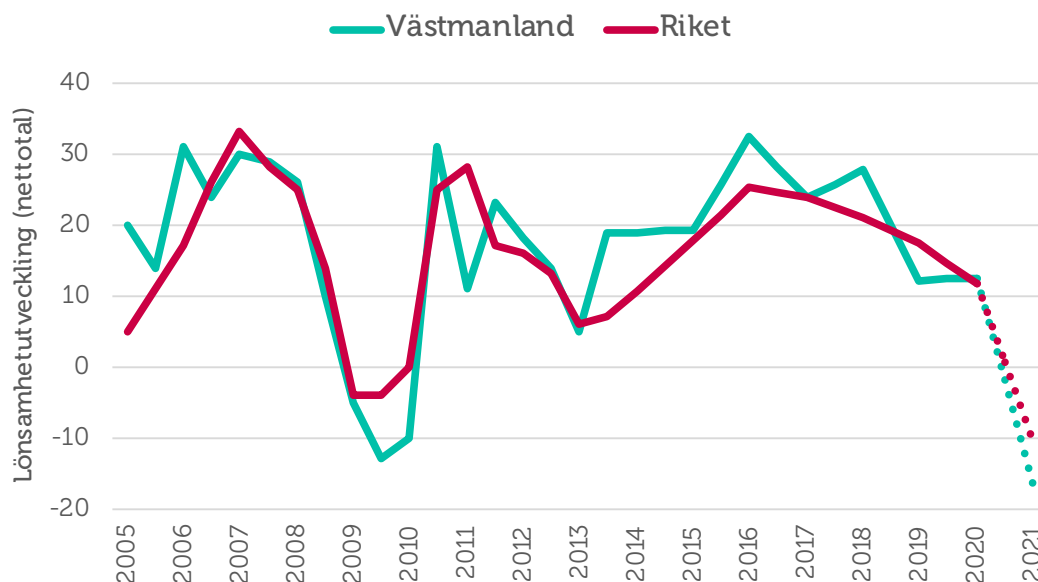
Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis kopplat till lönsamhetsutvecklingen. I årets undersökning har lönsamhetstillväxten ökat marginellt i Västmanlands län, vilket resulterar i nettotalet 13 jämfört med 12 ifjol. 34 procent av länets företag har haft en ökad lönsamhet, medan 21 procent upplevt att den minskat. Detta innebär att länets lönsamhetsutveckling placerar sig strax över riksgenomsnittets nettotal 12.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland länets företag minska till -17. Nettotalet för den förväntade lönsamheten ligger under riksgenomsnittets nettotal på -10. Bland företagen i länet tror 25 procent på en högre lönsamhet samtidigt som 42 procent tror på en lägre lönsamhet under det kommande året.

Förväntningarna på utvecklingen framöver speglar en stor osäkerhet om vilka effekter den pågående coronakrisen kommer att ha för svenska småföretag på sikt. Det rådande läget har skapat stora påfrestningar i såväl den svenska ekonomin som i världsekonomin och rörelsen i lönsamheten är tecken på hur även småföretagen påverkas av detta.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Västmanlands län och riket 2005–2020

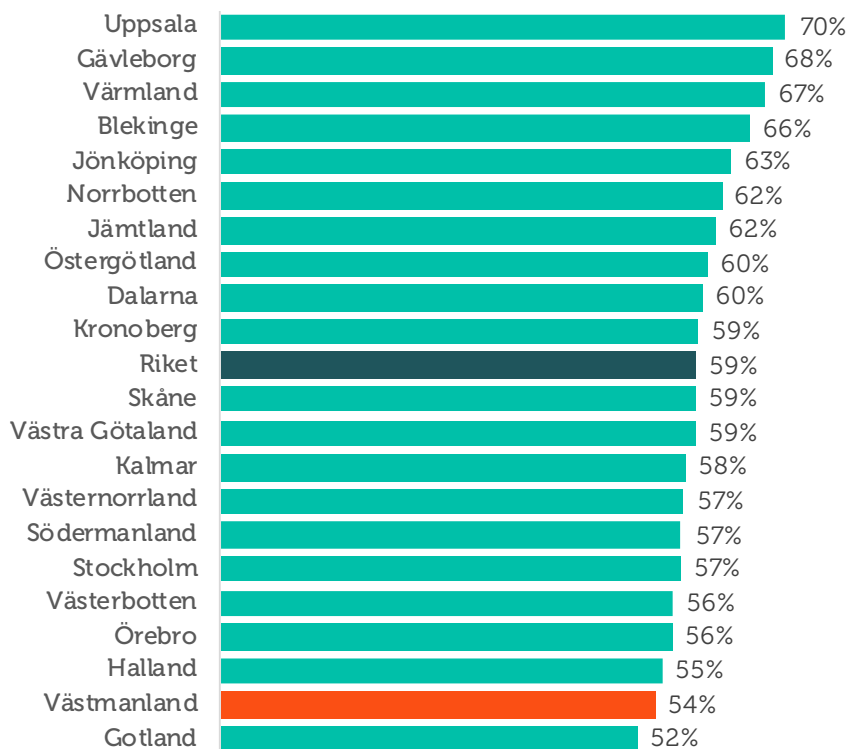
Företagens prishöjningar

Företagens planer på eventuella prishöjningar ligger på en lägre nivå än förra året. I länet förväntar sig 26 procent av företagen att deras försäljningspriser kommer att öka under det kommande året (ifjol 40 procent), medan 15 procent tror att de kommer att minska. Förväntningarna på prisutvecklingen bland företagen i länet ligger i linje med rikssnittet, där 27 procent av landets företagare räknar med att kunna höja försäljningspriserna. Givet de negativa prognoserna för bland annat företagens omsättning och orderingång gör det svårt för företagen att höja sina priser.

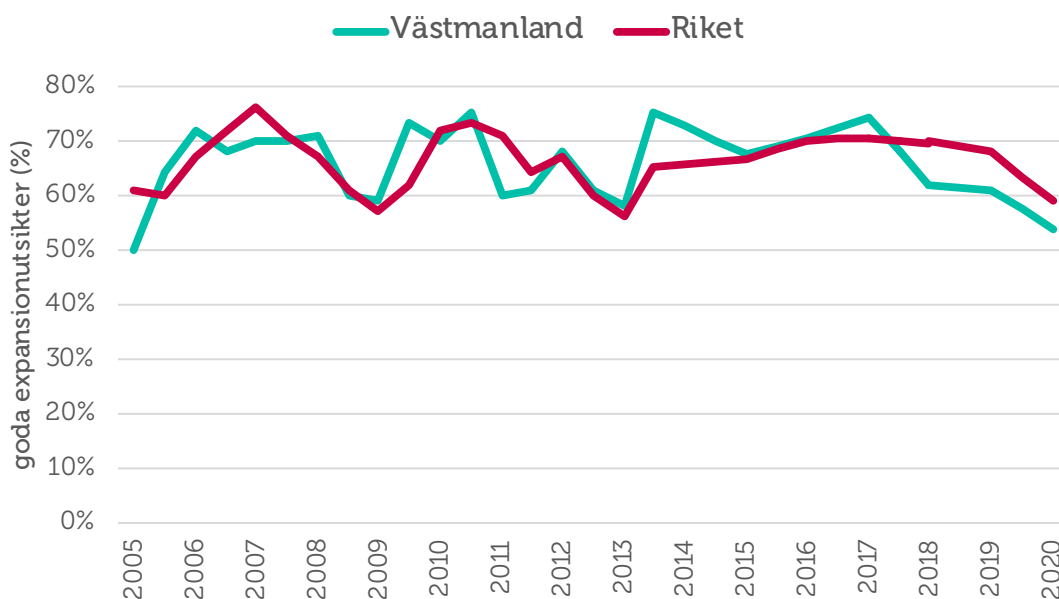
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Västmanlands län ser sämre möjligheter för expansion jämfört med ifjol. I årets mätning uppger 54 procent av dem att de ser goda möjligheter att växa. I förra årets mätning var det 61 procent. Detta placerar länet under riksgenomsnittet på 59 procent, se figur 9. I länet uppger omkring nio av tio företag att de vill växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2020

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Västmanlands län och riket 2005–2020

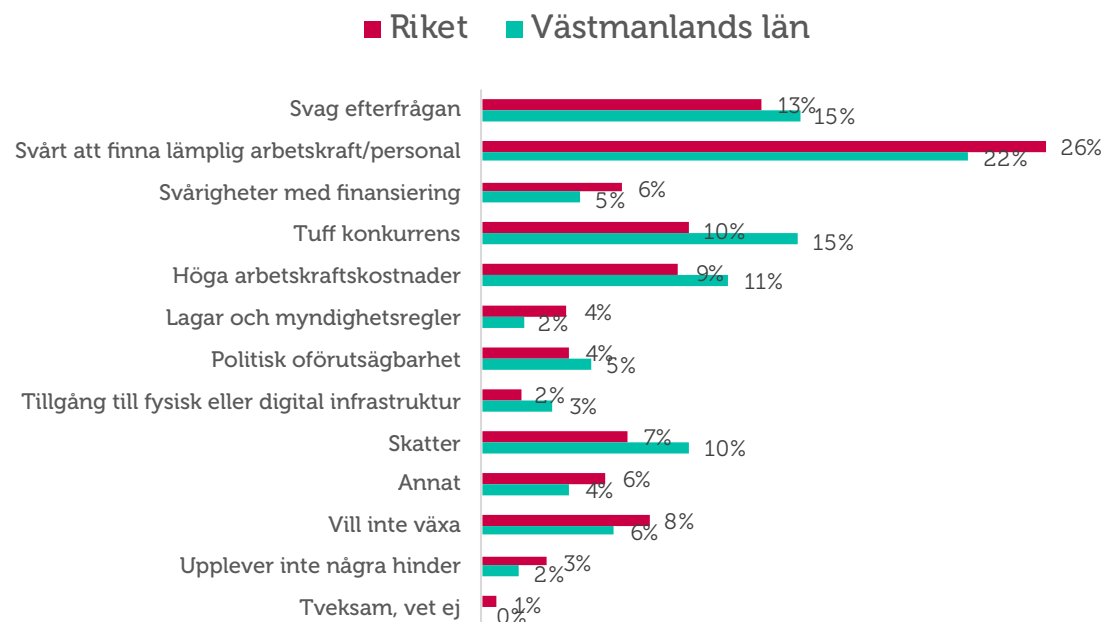

Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största tillväxthindret bland företagen i Västmanland län. 22 procent av företagen uppger detta som det enskilt största hindret för expansion. I fjol var motsvarande andel 29 procent. Trots att andelen är lägre än ifjol är kompetensbristen fortsatt ett betydande hinder för tillväxt i länet.

Företagen i både Västmanland som i riket som helhet upplever i år att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är det näst största hindret för tillväxt. 15 procent av företagen i länet anger att svag efterfrågan är det enskilt största tillväxthindret, vilket ska jämföras med sju procent ifjol. Detta är sannolikt en effekt av att coronakrisen lett till drastiskt förändrade konsumtionsbeteenden. Men det är även en effekt av politiska beslut för att förhindra smittspridning, som bidragit till att många företags produktion eller tjänsteutbud helt eller delvis upphört.

Höga arbetskraftskostnader upplevs fortsatt som ett av de största hindren för företagen i länet, med elva procent av företagen som upplever att detta är det största expansionshindret. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive sociala avgifter är stora kostnader för många företag som påverkar lönsamheten.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Västmanlands län och i riket 2020 (procent)

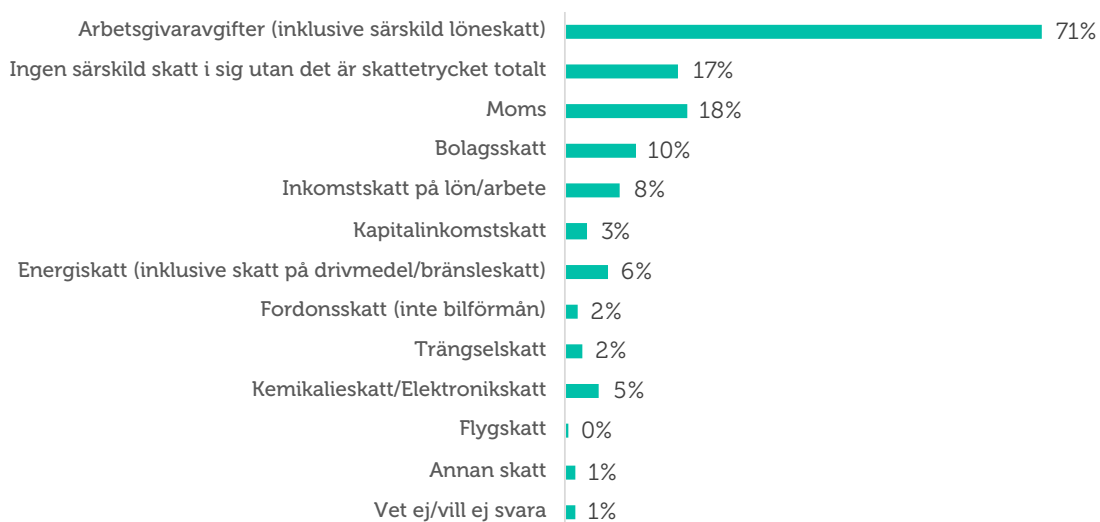
Thomas Byström *Regionchef Företagarna Västmanland*

Trots en stormig vår, där pandemin grusat många företagares framtidsplaner går där att finna glädjeämnen för Västmanlands småföretagare i årets Småföretagsbarometer. Vi kan exempelvis se att omsättningstillväxten i länet har ökat under året som gått.

Man ska givetvis inte sticka under stol med att coronapandemin haft förödande konsekvenser, vilket blir uppenbart när man tittar närmre på framtidsutsikterna. Företagare i länet tror på en starkt avtagande orderutveckling, en kraftigt minskad tillväxttakt samt en minskad tillväxttakt av företagens lönsamhet. Nu krävs det att vi fortsatt står upp för våra **jobbskapare – välfärdsskapare** och **samhällsbärare**, som i allra högsta grad är med och bygger framtidens Västmanland.

Bland de företag som anger att skatter är ett tillväxthinder är det främst arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget, se figur 12. Till detta kommer även moms och bolagsskatt. Bland företagen uppger 17 procent att det totala skattetrycket snarare än någon särskild skatt i sig utgör hinder för tillväxt.

Figur 12 Du angav skatter som ett hinder för expansion, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

SLUTSATSER

Trots att tillväxttakten hade avtagit pekade småföretagens förväntningar inför 2020 på en fortsatt positiv konjunkturutveckling inom både tillverknings- och tjänstesektorn. Företagens högt ställda prognoser har dock inte införlivats under året, vilket tyder på att konjunkturläget mattats av avsevärt redan innan coronapandemin kraftigt började påverka det svenska näringslivet under mars 2020.

Företagens förväntningar på konjunkturutvecklingen de kommande tolv månaderna är nu mycket pessimistiska och tydligt påverkade av coronapandemin. I Västmanlands län har konjunkturindikatorn minskat från fjolårets nettotal 22 till årets 9, vilket resulterar i att länet mäter det lägsta nettotalet i årets barometer. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjolårets rapport, i vilken de trodde på en ökad tillväxttakt. Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna är mycket pessimistiska, med prognos om en konjunkturindikator på historiskt låg nivå.

De främsta hindren för företagens tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens, tuff konkurrens samt svag efterfrågan. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i länet har nästan tre av tio företag tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till att företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Sveriges små och medelstora företag finansierar välfärden. De har skapat fyra av fem nya jobb under de senaste decennierna och är motorn i svensk ekonomi. Inom loppet av några veckor har de kastats in i en av de djupaste och mest svåröverskådliga kriser vi upplevt i modern tid. I takt med att antalet företag som påverkas negativt blir fler, stiger arbetslösheten och utanförskapet ökar. Det kan få förödande konsekvenser för det svenska samhället. Förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande blir därför än mer avgörande för Sveriges långsiktiga konkurrenskraft. Småföretagens tillgång till kompetens, kostnaden att anställa, samt incitamenten för företagande genom bland annat skattesystemets utformning och andra för konkurrenskraften viktiga frågor måste prioriteras, annars är risken att nyinvesteringar skjuts på framtiden och lågkonjunkturen cementeras.